

Ministeriön tervehdys asumisen kehittäjille

Asumisen tulevaisuus ja keskisuurten kaupunkien vetovoima
-webinaari 6.10.2020

Juha Nurmi / ympäristöministeriö

YM ja kaupunkipolitiikka

- Kansallinen kaupunkistrategia
- Energia- ja ilmastostrategia
- Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma KAISU
- Vähähiilinen rakentaminen ja kiertotalous

- Kaupunkipolitiikan, metropoli-politiikan ja seutukaupunkien yhteistyöryhmät sihteeristöineen
- Valtioneuvoston kaupunkipolitiikka-tiimi

- MAL-sopimukset

- Kuntien ilmastoratkaisut -ohjelma
- Kestävä kaupunki -ohjelma
- Lähiöohjelma
- Asuntopoliittinen kehittämisohjelma
- Yhteistyöohjelma asunnottomuuden puolittamiseksi
- Puurakentamisen toimintaohjelma

- Urban Agenda for the EU
- YK:n New Urban Agenda NUA tavoitteiden kansallinen edistäminen ja seuranta

- Ilmastolain uudistus
- MRL uudistus

Hallituksen asuntopolitiikan tavoitteet

Rakennetaan hiilineutraalia yhteiskuntaa ja parannetaan rakentamisen laatua

Pienennetään rakentamisen, maankäytön ja liikenteen hiilijalanjälkeä ja tuetaan kestävästä yhdyskuntarakennetta

Parannetaan rakentamisen laatua ja valvontaa sekä selkeytetään vastuita

Vähennetään sisäilmaongelmia sekä niistä aiheutuvia terveyshaittoja

Parannetaan energiatehokkuutta ja vähähiilisyyttä olemassa olevassa rakennuskannassa

Kaksinkertaistetaan puun käyttö rakentamisessa

Tuetaan kestävästä kaupunki-kehitystä ja lisätään asuntorakentamista kasvavilla kaupunkiseuduilla

Tavoitteena monipuolinen asuntotarjonta, segregaaation ehkäiseminen, lähiöiden kehittäminen, erilaiset väestöryhmien tarpeet ja yhteisöllinen asuminen

Valtion tukeman asuntotuotannon lisääminen täydentäen markkinaehtoista asuntotarjontaa

Metropolialueen merkitys ja erityistarpeet

Hyvin erilaisia asuntomarkkinoita ja äkillisiäkin muutoksia, väestöään menettävät alueet, ikääntyneen väestön asumistarpeet

Poistetaan asunnottomuus kahdessa vaalikaudessa

Puolitetaan asunnottomuus vaalikauden aikana ja poistetaan asunnottomuus kahdessa vaalikaudessa

Asunto ensin -periaate

Asumisneuvonnan saatavuuden parantaminen sekä asunnottomuuden ennaltaehkäisy, painopistealueena nuoret ja maahanmuuttajat

Hallitusohjelman asumista koskevien tavoitteiden toteuttaminen

- Useita keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi: lainsäädännön kehittäminen, kumppanuudet, tuet, selvitykset jne.
- Keinot ja toimenpiteet koskevat useita ministeriöitä
- YM:lle useita lainsäädäntöhankkeita: investointiavustus-, korjausavustus- ja ASO-laki, useita asetuksia (mm. kunnallistekniikka-avustus)
- Neuvottelut aloitettu uusien kaupunkiseutujen kanssa MAL-sopimuksista (Lahti, Jyväskylä ja Kuopio)
- 8-vuotisen [asuntopoliittisen kehittämisohjelman](#) laatiminen käynnissä

Asuntopoliittinen kehittämisohjelma

- Tavoitteena kehittää valtion asuntopoliitikkaa pitkäjänteisesti, toteuttaa hallitusohjelmassa ja eduskunnan tarkastusvaliokunnan hyväksymässä mietinnössä esitetyt toimenpiteet
- Selonteko kehittämisohjelmasta annetaan eduskunnalle loppuvuodesta
- Työryhmä on laatinut tilannekuvaa Suomen asuntomarkkinoista, kirjannut tavoitteita ja asuntopoliitikkaa linjaavia periaatteita sekä toimenpide-ehdotuksia
- Keskeiset teemat työryhmän käsittelyssä: asumisen kustannukset, asuntotuotannon määrä, korjausrakentaminen, asuntomarkkinoiden polarisaatio sekä asumisen tukimuodot ja verotus
- Alustavia ehdotuksia esitetään sidosryhmille 9.10.2020
- Selvitykset julkaistaan lokakuussa
 - Eurooppalainen vertailu asuntopoliitikasta ja mitä siitä voidaan oppia (Turun yliopisto)
 - Alueellisten asuntomarkkinoiden hintakehitykseen vaikuttavat pitkän aikavälin tekijät (PTT)

Asuntopoliittinen kehittämisohjelma ja keskisuurten kaupunkiseutujen tulevaisuus

- Suomen aluerakenne ja asuntomarkkinat eriytyvät. Eriytymistä tapahtuu myös kaupunkien ja alueiden sisällä. Kunnilla on merkittävä rooli asuntotarjonnan varmistamisessa. Eriytymiskehitys vaikuttaa myös korjausrakentamiseen.
- Asuntotarjonnan tulisi vastata eri väestöryhmien tarpeisiin ja asuinalueiden tulisi olla sosiaalisesti kestäviä.
- Vakaa asuntomarkkinoiden kehitys tukee osaltaan talouden yleistä vakautta. Sääntelyn, kaavoituksen ja maapolitiikan kautta edistetään riittävää asuntotarjontaa ja yritysten suotuisaa investointiympäristöä sekä työllisyyttä.
- Väestöltään vähenevien alueiden asuntomarkkinat tulisi saada sopeutettua muuttuvaan tilanteeseen.
- Asuntopolitiikalla tulee huolehtia asunto-olojen kehittymisestä koko maassa.
- Asuntopolitiikassa varaudutaan ennalta talouden ja asuntomarkkinoiden riskeihin. Asuntopolitiikka mahdollistaa joustavia keinoja vakauttaa markkinoita ja ehkäistä asuntomarkkinoiden ongelmia.

Muuta ajankohtaista YM:ssä

- [Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus](#) käynnissä
 - Ilmastonmuutoksen, digitalisaation ja kaupungistumisen haasteisiin vastaaminen alueidenkäytössä ja rakentamisessa, alueidenkäytön suunnittelujärjestelmään uutena kaupunkiseutusuunnitelma
 - Alueidenkäytön suunnittelun ja rakentamisen tiedot saataville kansallisesti yhteentoimivassa muodossa rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä (RYHTI-hanke)
- [MAL-sopimuksista](#) Helsingin, Tampereen, Turun ja Oulun kaupunkiseutujen ja valtion kanssa neuvottelutulos 2.6.2020. Neuvottelut käynnistetty Jyväskylän, Kuopion ja Lahden kanssa.
- [Kestävä kaupunki](#) -ohjelman tavoitteena vahvistaa valtion ja kuntien yhteistyötä, kuntien monialaista kestävyystyötä ja systeemistä kestävyysmurrosta johtamisesta käytännön ratkaisuihin, käynnissä 2023 asti
- [Lähiöohjelmassa](#) kaupungeille välineitä asuinalueiden eriytymisen ehkäisemiseen ja lähiöiden elinvoiman kehittämiseen, tutkimushankkeet käynnistyneet, valtion asuntorahaston avustuspäätökset avautumassa <https://ym.fi/lahioiden-kehittaminen>, käynnissä 2022 asti

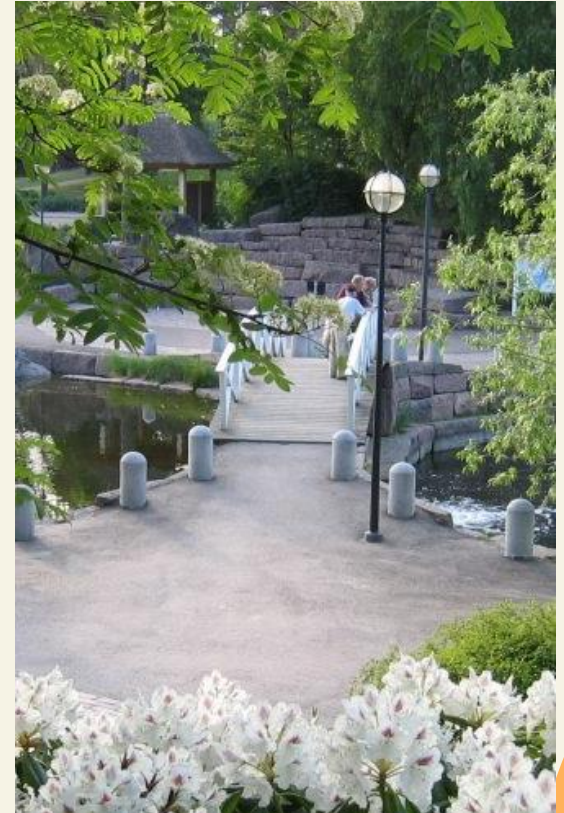
Muuta ajankohtaista YM:ssä

- [Ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelma 2020–22](#)
 - ARAn avustukset ja niihin liittyvä neuvonta: läkkäiden ja vammaisten asuntojen korjausavustus, hissi- ja esteettömyysavustus, avustus ARA-talojen korjaamiseksi ikääntyneille sopivaksi ja erityisryhmien asumisen investointiavustus.
 - Valtionavustuksia kunnille ikääntyneiden asumisen kehittämishankkeisiin, ensimmäinen haku päättyi elokuun lopussa, 17 hakemusta kunnista ja kuntayhtymistä.
 - Verkostoyhteistyötä: hyvien käytäntöjen ja tiedon jakaminen, verkostoitumisen tuki, seminaarit ja muut tilaisuudet
 - Erityisesti panostetaan kuntien ennakkoinnin ja varautumisen tukemiseen ikääntyneiden asumisessa
- [Puurakentamisen ohjelman](#) yhtenä tavoitteena nostaa puurakentamisen osuus julkisesta uudisrakentamisesta 2025 45 %:iin (2019 15 %), käynnissä 2022 asti
 - Toinen tukikierros käynnissä 15.11.2020 asti
 - Valmisteilla tietokanta julkisista puurakennuksista, viestintäpaketti kuntien puurakentamisen edistämiseen, Motivan neuvontapalvelut, koulutukset

Keskisuurten kaupunkiseutujen pito-, veto- ja elinvoimaisuuspotentiaaleja

- Elinkeinopolitiikasta (mm. työllistymis- ja koulutusmahdollisuudet) sekä erilaisiin tarpeisiin vastaavasta asunto- ja palvelutarjonnasta huolehtiminen
 - Valtion tuki asuntotuotannolle sekä väestöltään vähenevillä alueilla terveiden asuntomarkkinoiden sekä tarpeita vastaavan asuntokannan kehittämiseen mm. korjaus- ja purkuavustuksin.
- Omiin vahvuuksiin perustuva hyvä maine, elävät keskustat, laadukas asuin- ja elinympäristö, luonnonläheisyys sekä sujuva arki huolehtimalla seudun sisäisestä ja ulkoisesta (kestävästä) saavutettavuudesta
- Viestintäteknologian kehityksen ja monipaikkaisuuden hyödyntäminen työskentelyssä ja opiskelussa

Kuva. Sapokan vesipuisto, lähde Kotkan kaupunki

Kiitos!

Juha Nurmi
erityisasiantuntija, ympäristöministeriö
puh. 0295 250 181

etunimi.sukunimi@ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

